

Landbruks- og matdepartementet
Postboks 8007 Dep
0030 Oslo

Deres ref.: 14/536

Vår ref.: 602.1/KOL

Ås, 20.10.2014

Høringsuttalelse- forskrift om produksjonstilskud

Det vises til høring datert 09.07.2014.

Norsk Landbruksrådgiving (NLR) er en medlemsorganisasjon for norske bønder med 39 lokale rådgivingsenheter over hele landet og en sentralenhet på Ås. Totalt er det ca 25 000 medlemmer innen jordbruk/gartneri og ca 10 000 medlemmer innen avd HMS.

Rådgivingsenhetene arbeider med rådgiving på mange felt, i hovedsak innenfor agronomi, landbruksbygg, maskinteknikk, hydroteknikk, veksthus, HMS, næringsutvikling, økonomi, klima og miljø. Dessuten gjennomføres en rekke lokale forsøk, de fleste forsøkene gjennomføres i samarbeid med Bioforsk.

1. Følgende endringer i høringsutkastet kan medvirke til vidtrekkende endringer i eier- og bruksstruktur i norsk landbruk:
  - a. Oppheve vilkåret om at søker må være tilknyttet en landbrukseiendom.
  - b. Åpning for at aksjeselskaper får søke (uavhengig av eierskap).
  - c. Opphevelse av bestemmelsen om felles eierskapsbegrensning.

Dette åpner for at alle typer foretak og personer, også industrielle aktører innen foredling og detaljistkjeder, kan søke produksjonstillegg i landbruket.

Bestemmelsen om felles eierskapsbegrensning har vært en hemsko for gårdsbruk som vil legge om til økologisk landbruk trinnvis og delt. Om begrensningen ikke blir fjernet helt slik det er foreslått, støtter NLR at den fjernes spesifikt for gårder med delvis økologisk drift, gjennom at det tillates å søke tilskudd fra flere foretak (f. eks. ett med økologisk produksjon og ett med konvensjonell) med samme eier. Med det vil man oppnå både mer praktisk orientert og oversiktlig regelverk for omleggingen, følgelig økt rekruttering til økologisk drift, og likeverdige konkurransevilkår som produsenter i andre EU-land. Praksis viser at det i svært mange tilfelle ikke er markedsmessig mulig å legge hele produksjonen på en driftsenhet om til økologisk. Ved å dele produksjonen i to foretak, unngås problematikken med parallellproduksjon, og harmonisering med EUs økologiregelverk blir tilsvarende det som praktiseres i EU-landene.

2. Endringsforslagene i utkast til ny forskrift må sees i sammenheng med andre endringsforslag (statsbudsjett, lovendringer etc) som kommer parallelt.

Om *konsesjonsloven* samtidig oppheves slik regjering foreslår i særskilt høring, vil det med tilstrekkelig kapitaltilgang være mulig å gjennomføre en full, såkalt *vertikal integrasjon* i store deler av matvaremarkedet, dvs. å ta kontroll over verdikjeden «fra jord til bord» (Jf. pkt. 1 om aktuelle aktører).

3. Koblingen av utmåling av produksjonstillegg med en grense for omsetning eller mva-registrering, er ifølge høringsnotatet allerede opphevet gjennom årets jordbruksavtale. Koblingen ville ekskludert mange søkere, om momsgrensa heves til kr 150 000,- i omsetning som foreslått i forbindelse med statsbudsjettet. NLR ser det som positivt at kravet til omsetning og/eller mva-registrering er fjernet, da det kan være en ekstra ulempe for bønder som er i etableringsfasen.
4. I §4, 3. ledd pkt 3 står det nå: foretaket skal «ha et begrenset naturlig vegetasjonsbelte som motvirker avrenning mot vassdrag eller kanal med årssikker vannføring. Vegetasjonsbeltene kan ikke jordarbeides.» Dette er omtalt i høringsnotatet, der det vises til at dette erstatter dagens krav om 2 m sone for alle bekker/vassdrag, og det blir mulig å høste vegetasjonsbeltene. NLR støtter denne omleggingen.

Årssikker vannføring er ikke definert, og vi regner da med at det er § 3 i Vannressursloven som legges til grunn, der årssikker vannføring er definert som «vannføring som ved middeltemperatur over frysepunktet ikke tørker ut av naturlige årsaker oftere enn hvert tiende år i gjennomsnitt». Vi mener dette er så sentralt at denne definisjonen burde vært henvist til i produksjonstilleggforskriften.

Kravet om at; «Vegetasjonsbeltene kan ikke jordarbeides» i siste punktum av §4, 3. ledd pkt 3 tolker vi at viser til «jordarbeiding» i forbindelse med dyrking av tilgrensende jordbruksareal. Det er viktig at dette kravet ikke blir tolket slik at det hindrer tiltak som er planlagt som ledd i forbindelse med forbedring av dreneringen, eller nødvendige tiltak for å rense grøfter eller kanaler.

5. Til sist reiser vi spørsmål ved hvordan det er tenkt å følge opp miljøkravene i § 4, 3. ledd for de foretak som velger ikke å søke om produksjonstillegg, og heller ikke føler seg forpliktet av KSL? Vi er også spente på hvilke følger det får for de som søker SMIL eller RMP midler at miljøplanforskriften oppheves, og hvordan tiltakene da skal dokumenteres.

Med vennlig hilsen

Norsk Landbruksrådgiving

Kåre O. Larsen
Avd dir fag

Fra: Kåre Oskar Larsen [mailto:kare.oskar.larsen@nlr.no]

Sendt: 20. oktober 2014 19:40

Til: Postmottak LMD

Emne: Høringsuttalelse til forskrift om produksjonstillskudd og avløsertilskudd i jordbruket

Viser til deres ref 14/536.

Vedlagt følger høringsuttalelse fra Norsk Landbruksrådgiving.

Med vennlig hilsen

Kåre Oskar Larsen

Avdelingsdirektør, Norsk Landbruksrådgiving

Mobil: +4790697883

E-post: kare.oskar.larsen@nlr.no

www.lr.no

Kåre Oskar Larsen

Avdelingsdirektør, Norsk Landbruksrådgiving

Mobil: +4790697883

E-post: kare.oskar.larsen@nlr.no

www.lr.no

